VELKÁ DOBRODRUŽSTVÍ

Za památkami a přírodou do Kyjova

GPS souřadnice: 49.0098614, 17.1237808

Praktické informace

Délka trasy: 6 km

Obtížnost: Lehká trasa vedoucí po rovince nejprve městem a pak krásnou přírodou. Hádanky jsou určeny pro děti od 5 let. Výlet je možné jet s terénním kočárkem a na kole. Pejsky vzít můžete také, ve městě ale musejí být na vodítku.

Vzdálenost od Prahy a jak se tam dostat: 250 kilometrů zvládnete asi za 3 hodiny. Jedete po D1 do Brna. Sjedete u Slavkova a drandíte až do Kyjova.

www.idos.cz

Turistická mapa: Odkaz na mapy.cz

Parkování: Zaparkujte na Masarykově náměstí. Za hodinu zaplatíte 30 Kč. O něco levnější je parkování za Domem kultury. Nedoporučujeme parkování v okolních uličkách. Jsou tu placené zóny a auta se zde kontrolují.

WC: Od dubna do října je možné využít WC v atriu informačního centra v rámci otevírací doby. Veřejné WC se také nachází v uličce vedle kostela.

Možnost občerstvení: Po celém městě.

Nejbližší další výlet agentury Velká dobrodružství: Tovačov, Cimburk, Moravské Toskánsko, Valtice, Moravská Amazonie.

Trasu pro vás prošla Lucie Nachtigallová

Trasu testovaly kamarádky Olga a Zuzana z Mikulova.

Postřehy dětí:
Olinka (7 let): „Potkali jsme nutrie a já jim dala svoji svačinu. Pak jsme si hráli na hřišti.“
Zuzanka (7 let): „Výlet s Olinkou se mi líbil – hlavně hledání věcí a muzeum.“

Popis výletu - Legenda pro rodiče

Milí cestovatelé,

zveme vás do krásného vinařského města na Slovácku, které leží severně od Hodonína uprostřed zvlněné krajiny plné sadů, polí a vinic. Do Kyjova! O Kyjovsku se často mluví jako o neobjeveném klenotu Česka, který připomíná italské Toskánsko. Architekturu evropského jihu objevíte i v samotném městě, nejvíce v historickém centru. Tam také naše putování začíná. Provedeme vás kolem nejhezčích památek a ukážeme i krásnou přírodu za městem. Dětem se určitě zalíbí nutrie a veverky, ale také vyprávění o hrobkách, písničky o Pučmeloudovi nebo o statečném kováři a dětská hřiště, která potkáme. Výlet jsme pro vás připravili ve spolupráci s městem Kyjov, a je pro vás tedy zdarma!

Dopis dětem

Ahoj, kluci a holky, dnešní výlet se vám bude líbit moc, protože vede celý po rovince! Na krásných památkách města budete hledat vzkazy, písmena i obrázky. Sčítat a odečítat letopočty, objevovat motýly a také si po cestě hrát. Stejně jako k našim ostatním výletům jste i k tomuto dostali originální mapu s vyznačenou trasou. Pokud půjdete správnou cestou, budete se pozorně rozhlížet, číst správné texty a poslouchat, co říkají rodiče, jistě splníte všechny dnešní úkoly. Umíte-li už psát, doplňte písmenka do tajenky a pečlivě ji uschovejte. Když ji po vyluštění přinesete do informačního centra v provozní době, dostanete za ni dáreček.

Mapa výletu

Za památkami a přírodou do Kyjova
SOKOLOVNA
AQUA V PARKU
POMNÍK ŽIDOVSKÉ OBCE
NEUMAYEROVA VILA
KOSTEL NANEBEVZETÍ PANNY MARIE
RADNICE
MARIÁNSKÝ SLOUP
START
CÍL
KAPLE SV. JOSEFA
ZÁMEČEK + MUZEUM KYJOV
S. ČECH

Doplňovačka

Jdeme na to!

Zaparkujte v centru města kdekoli na Masarykově náměstí nebo u Městského kulturního střediska Kyjov.

Ať zatáhnete ruční brzdu kdekoli, vaše první kroky povedou ke krásnému kostelu, který najdete právě na tomto náměstí.

První úkol je jasný. Najít před kostelem sochy sv. Cyrila a Metoděje.

Víte, o koho šlo?

Svatí Konstantin (Cyril) a Metoděj bývají někdy označováni jako soluňští bratři, apoštolové Slovanů či slovanští věrozvěsti. Na Velkou Moravu přišli ze Soluně na pozvání tehdejšího vládce Rostislava, aby tu pomohli se zaváděním křesťanské víry. Šli na to chytře – přes mluvu. V podstatě vytvořili a prosadili staroslověnštinu jako bohoslužebný jazyk. Proč to bylo tak důležité? Protože staroslověnštině místní rozuměli. Do té doby v kostelech zněla jenom latina, nikdo nechápal, o čem je řeč, a tak ani neměl důvod do svatostánku chodit. Což se samozřejmě tehdejším šiřitelům křesťanství nelíbilo. Bratři se však snažili a uspěli. Konstantin dokonce vymyslel písmo nazývané hlaholice. O tom, že šlo o skutečně nezapomenutelnou snahu, mimo jiné svědčí i fakt, že v roce 1981 papež Jan Pavel II. prohlásil bratry za spolupatrony Evropy. Jsou také hlavními patrony Moravy. V Česku se slaví svátek Cyrila a Metoděje 5. července.

Více vás staroslovenštinou trápit nebudeme, ale pamatujte si, že bez ní byste dneska nemluvili česky, ale bůhvíjak.

Kdo z vás se jmenuje Konstantin? Kdo Cyril? A kdo Metoděj? A jak si myslíte, že volala maminka na Konstantina, když byl malý? Kontíku? :)

Svatý Cyril drží v ruce knížku. Vidíte ji? Co asi čte? Napadá vás něco? Co čtete vy?

Vidíte, jak má zlatem „vyšívaný“ plášť?

Barokní **kostel Nanebevzetí Panny Marie** patří k bývalému kapucínskému klášteru. Byl vystavěný v letech 1713 až 1720. Nad portálem je ve sgrafitovém rámu umístěna freska Madony s dítětem od Jano Köhlera z roku 1910. Vidíte ji?

Nad portálem je kartuš (plastické orámování znaku, nápisu nebo obrazu na stěně budovy) se znakem Jana Adama z Lichtenštejna, který se darem 30 000 zlatých zasloužil o dostavbu kostela.

Poznáte zvíře, které je ve znaku? Vidíte korunu? Má na hlavě korunku i Madona? Máte nějakou tu korunku i vy? Třeba v kapse pětikačku do vozíku? :)

Kostel bývá otevřený, jděte se do něj podívat. Nalevo v něm najdete třeba jezulátko, které se obléká podle svátků v roce. Nejcennějším uměleckým dílem je ale gotická socha Panny Marie. Jde o dřevořezbu z lipového dřeva. Světice stojí na půlměsíci, v pravé ruce drží Ježíška a levou rukou mu podává hrozen. Najdete ji?

Pod kostelem byla kdysi vybudována krypta. Kvůli hladině podzemní vody ale nemohla být tak hluboká, jak se původně zamýšlelo, a proto se podlaha kostela (což je vlastně strop krypty) nachází poměrně vysoko nad úrovní náměstí. Co nešlo dolů, muselo jít prostě nahoru.

V kryptě nejsou pohřbeni jen řádoví mniši, ale i někteří kyjovští měšťané. Celkem zde odpočívá asi 40 lidí. Těla kapucínů byla položena přímo na zem a místo polštářku byla nebožtíkům pod hlavu vložena cihla. Ostatní zemřelí byli pohřbeni v rakvích.

Do krypty se ovšem nedostanete, tam chodí jen archeologové. Škoda, vaše návštěva by nebožtíky jistě potěšila.

Před kostelem je kašna, která svým tvarem připomíná stavby v Egyptě. Jak se jim říká? A kdo v nich je pochovaný? Mniši to nejsou! :)

1. **Jak se jmenují egyptské stavby?**

Kromě pyramidy můžete na náměstí vidět i lenochoda! Nevěříte? Tak se podívejte napravo! :)

Zkuste najít také **mariánský sloup**. Víte, co to je? Sochařské dílo, které má podobu sloupu, na jehož vrcholu je mariánská socha. Nejčastějšími postavami na sloupech jsou Immaculaty, tedy Madony (Neposkvrněné Panny Marie s Ježíškem).

Místní mariánský sloup nechal ve 20. letech 17. století před radnicí postavit olomoucký kardinál František z Ditrichštejna jako poděkování městu za zachování věrnosti císaři Ferdinandovi II. během povstání českých stavů. Napadlo by vás někomu poděkovat tím, že mu před dům postavíte nějaký sloupek? Třeba plotový? I kdybyste na jeho vrchol umístili trpaslíka, obáváme se, že byste se nadšené reakce nedočkali.

Spočítáte, kolik je na sloupu andílků? A kolik má Madona nad hlavou hvězdiček? :)

Máte také nad hlavinkou svatozář? Vy asi ne, ale vaše maminka možná ano. Nebo se pleteme? :)

Kyjovská **radnice** je dominantou náměstí. Byla postavena v 16. století. Stavba je široká 22 m.

Tipnete si, jak je vysoká? Kolik členů vaší rodiny by se muselo postavit samo sobě na ramena, aby dosáhlo až na vrchol?

Výška věže dosahuje 39 m. Kdo byl nejblíž?

V budově radnice sídlí městský úřad a na hlavním portálu (napravo) je umístěn vzorový exemplář českého lokte, který sloužil k ověření poctivosti měřidel na přilehlém tržišti.

Věděl by někdo, kolik centimetrů takový loket měří?

Loket český je staročeská míra o délce asi 74 cm bez okrajů. Dělil se na tři *pídě*, třicet *prstů* a sto dvacet *zrn*.

Zkontrolujte si, jak je váš loket dlouhý podle toho u vchodu. Který je delší?

V letech 1868 až 1948 na radnici sídlil také okresní soud a její součástí byly i věznice a popraviště na dvoře. (To prý již bylo stoprocentně zrušeno. Nejspíš z důvodu nadbytečnosti.) Na počátku 70. let 20. století proběhly stavební úpravy, během nichž byla ve sklepeních vybudována radniční vinárna, obnovena původní renesanční fasáda a vznikl také radniční balkon, který je využíván při slavnostních příležitostech. Například pan starosta odtud dává povolení k hodům.

Nad vchodem do radnice vidíte i dva znaky. V jednom je dvouhlavá orlice, v druhém kus paže. Orlici bychom chápali, ale proč ta ruka? A proč navíc drží kyj?

Traduje se, že když první obyvatelé zakládali Kyjov a ještě neměli opevnění, které by zadrželo nápory nájezdníků, vnikli jim do osady útočníci z východu. Jedinými zbraněmi, kterými se místní mohli bránit, byly kůly připravené k zaražení do země, ze kterých chtěli stavět palisádu. Použili je jako kyje a ubránili se!

Zajímavostí je, že počet suků na kyji není pevně určený. Někdy jsou tři, někdy se jich objevuje až pět, převážně však čtyři. Tento znak dnes uvidíme ještě mnohokrát, tak si ho dobře zapamatujte! A počítejte suky.

Vedle radnice je Městské kulturní středisko Kyjov – **Dům kultury**. Před ním stojí zajímavé pítko. A na něm čeká další písmenko do tajenky. Najděte třetí pruh s nápisem a větu začínající slovem: *Autoři...*

2. **Doplňte druhé slovo.**

Také u kulturáku můžete vidět mnoho znaků města. Najděte alespoň dva.

Znáte nějakou pohádkovou postavu, která si nesla cestou do světa kyj?

Byl to třeba kovář Mikeš. Mimochodem, filmová pohádka *O statečném kováři* se natáčela kousek odsud – ve městě Strážnice. Tam také vede jeden z našich výletů s tajenkou.

Znáte tuto pohádku?

Než přijdeme do parku (Dům kultury obcházíme tak, že ho máme po pravé ruce), můžeme si ji připomenout písničkou.

Pohádka začíná, pojď se mnou do chládku...
Složím ti do klína, píseň a pohádku.

Pod horou je víska, ve vsi štěká pes,

nad horou se blýská, za horou je les.

Co že se to krčí v lese u cesty,
stromy sní a mlčí, tak to pověz ty…

Jsme v maličkém parku a na chviličku zabrousíme do historie. Bohužel smutné.

V letech 1710 až 1784 ve městě působili kapucíni. Josefínská doba s náboženskými reformami je však donutila odejít. V roce 1880 zde žilo 948 židovských obyvatel, tj. 28 % ze všech tehdejších obyvatel. Provozovali zde zejména obchod a živnosti. Kdysi zde stál i židovský kostel – synagoga. Čas ji ale z povrchu Kyjova vymazal. Jdeme alespoň najít místo, kde byla postavena. Hledejte na trávě šestibokou hvězdu.

3. **Opište čtvrté slovo z památníku.**

Zaniklá synagoga byla vystavěna v letech 1851 až 1852 uprostřed kyjovského židovského ghetta. Vznikla po založení zdejší židovské obce jako náhrada za původní synagogu zbudovanou ve městě roku 1607, která nové stavbě ustoupila. Během druhé světové války, kdy většina židovského obyvatelstva skončila v koncentračních táborech, byla poničena a později zbourána.

Kousek od památníku je dětské hřiště. Poznáte pohádkovou postavu, která z něj na vás vykukuje? Jak se jmenuje? Napovíme. :)

Za mlhou hustou tak, že by se dala krájet, a dost možná ještě dál je rybníček Brčálník.

Jak text pokračuje? Určitě to víte. Zapomnětlivým připomínáme, že to v něm trochu žbluňká a šplouchá. :)

Dobrovského ulicí se vypravíme doprava směrem ven z města podél říčky **Kyjovky**. Tento malý tok pramení na jižním svahu kopce Vlčák v Chřibech a teče dále Středomoravskými Karpaty a Dolnomoravským úvalem. Je to levostranný přítok Dyje, do které se vlévá v oblasti jejího soutoku s Moravou. Kyjovka je dlouhá 87 kilometrů. Můžete do ní hodit klacíček. Možná jako lodička dopluje až do Černého moře.

Věděli by školáci, které země se nacházejí na březích Černého moře? Na západě to jsou balkánské státy Bulharsko a Rumunsko, na severu Ukrajina, na severovýchodě Rusko, na východě Gruzie a na jihu Turecko.

Už jste do některé z těchto krajin zavítali? A vzpomenete si alespoň na jedno (hlavní) město? Rodiče jistě (rádi) napoví. :)

U Kyjovky se určitě zastavte, uvidíte zde úplně krotká, a přesto stále divoká zvířátka.

Nutrie říční vypadá jako malý bobr. Až na to, že jí chybí jeho typický plochý ocásek. Má normální, takový tlustší krysí. Nozdry má docela vysoko kvůli dýchání při plavání. Někdy jí při něm z vody opravdu kouká málem jen čumák. (To když se nechce potápět.) Poznáte ji také podle velkých oranžových zubů. Nutrie žijí ve skupinách. V každé je většinou jeden samec, více samic a mláďata.

V kožíšku z nutrií jsme u nás ještě poměrně nedávno potkávali nóbl dámy. Dnes už jejich kožichy můžeme obdivovat většinou jen naživo – přímo na nutriích. Nutrie se také objevovaly na talířích. Hlodavcům ale asi někdo prozradil, že nebezpečí, že si z nich někdo vyrobí rukávník nebo si je dá k obědu, už není tak velké. Tito původně jihoameričtí hlodavci se poměrně běžně potulují kolem českých řek a žerou lidem ochotně z ruky. Přísuny stravy jim svědčí, množí se jako o život. A začínají ztrácet kouzlo, protože za nimi zůstává jenom spoušť. ***Nutrie často obývají kilometry říčních břehů, které doslova rozhrabávají, když si v nich hloubí nory či hledají potravu.*** *Ničí také vodní díla.*

Po pravé ruce mineme krásnou budovu **gymnázia**. Jakou květinu vám připomíná její barva?

Nás hned napadly dvě, které vyrůstají záhy zjara. Obě začínají na P a jsou si podobné.

Nad vchodem do gymnázia je kamenný erb. Copak na něm asi uvidíme? Jděte se podívat, ať jste překvapení. :)

Odbočíme doleva a napojíme se na značku naučné stezky, které se od této chvíle budeme držet. Řeku Kyjovku budeme mít na mapě po pravé ruce. Ale teď ji nějaký čas neuvidíme přes stavby na ulici. Která je pravá? Zvednout nahoru a udělat dřep! A teď zvednout i pravou nohu a udělat dřep! Vy jste ale šikovné děti, z vás by měl pan Tyrš radost.

Kdo to byl? Dozvíte se. A hlavně ho za chvilku i uvidíte.

Nejprve ale v ulici zkuste najít domeček, ve kterém by mohli bydlet Šmoulové. Vidíte ho?

Znáte písničku o Šmoulech?

Umí se smát i prát
a každý má je rád,
i vy je račte znát – Šmouly!

4. **Jak se jmenuje šmoulí holčička?**

Poznáte stromy, které lemují hlavní silnici?

Platany jsou mimořádně zajímavé, mají neobvyklou barvu i strukturu kůry. V městských parcích i alejích podél silnic se objevují stále častěji. Jsou totiž odolné vůči znečištění ovzduší. *Obrovský strom s velmi rozložitou korunou může dorůst až do výšky 45 metrů a dožít se až několika set let. Listy se podobají javorovým, jsou však silnější. Platan také kvete, i když hodně nenápadně. Květy jsou kulaté, později se z nich stanou ježaté pichlavé kuličky. Kůra je pestrá. Skládá se ze zelenožlutých, bělomodrých a hnědých plátů. Borka se neustále odlupuje. Kmen se díky tomu malebně skvrnitě vybarvuje. Hrají na něm odstíny šedé, zelené, krémové a hnědé. Nejvíce platanů pohromadě viděla autorka tohoto textu v italském Římě. Tam jsou jich tisíce…*

Hledáme budovu Sokola. Je na levé straně.

Není to však místo, kde by v kleci chovali nějaký obzvláště vyvedený exemplář chráněného dravce. **Sokol** je označení českého tělocvičného a tělovýchovného spolku, v minulosti hodně velkého a hodně populárního. Kdo kdysi nebyl sokol, ten jako by ani nebyl. Přinejmenším se zdál být podezřelou existencí. Za zakladatele Sokola jsou považováni pánové Miroslav Tyrš a Jindřich Fügner. Do Sokola můžete vstoupit i dnes, protože tahle tělocvičná organizace vlastně nikdy nezmizela docela. Tyršovo sokolské heslo *V zdravém těle zdravý duch* ostatně platí dodnes.

Vidíte pana Tyrše?

Kolem hlavní silnice půjdeme už jen chvilku. Cestu nám zkříží žlutá značka. Té ovšem jen zamáváme, přejdeme koleje, vstoupíme do ulice Boršovské a u cedule *SPOLEHLIVÝ SERVIS* zapátráme po přechodu.

Naučná značka zde zmizí doprava mezi domy a je dost těžké ji najít. Pozor, ať ji neminete!

Stezka nás vede doprava, kde přejdeme přes most. Řeku neopustíme ani na chviličku. Dokonce ani, když si budeme vyprávět o pravěku. Už tou dobou tudy totiž tekla.

Za mostem to stočíme doleva, stále se držíme značky naučné stezky.

První dochovaná písemnost o Kyjově pochází z roku 1126. Avšak zdejší území bylo osídleno už v paleolitu, neolitu, eneolitu, v době bronzové a železné, za římského impéria i v době stěhování národů – příchodu Slovanů.

Jistě víte, že se pravěk dělí na tři období: na dobu kamennou, bronzovou a železnou. Doba kamenná se dále dělí na paleolit, mezolit, neolit a eneolit.

Děti, kdy jste se narodily vy? Dáte dohromady letopočet? A přesné datum? Jste šikulky! :) A vymyslely byste si i název „své“ doby? Co třeba: doba počítačová? Nebo: doba umělointeligentní?

Vzpomenete si na nějakou pohádku či večerníček, které se odehrávají v pravěku?

Znáte ten *O človíčkovi?* Nebo také na jeden díl příběhů školáků z 3. B. Jak se jmenovali?

Jejich křestní jména po vás nechceme, oni vlastně žádná v tomhle večerníčku ani nemají. Nebo si snad vybavíte, jak na hrdiny volala maminka? Nevybavíte, protože na ně nevolala. Jaká jména byste jim dali vy? My Petr a Eva. Petr Mach a Eva Šebestová, to zní docela fajn, že? :) Nebo by byli lepší Adam a Eva? Romeo a Julie? Eva a Vašek? Libuše a Přemysl?

Než dojdeme k dalšímu mostu, můžeme si zazpívat.

My jsme žáci 3. B,

bereme však na sebe
podobu zajíce,
žirafy či krabice.
(To je pěkná směsice!)
Můžem bejt i rohože,
a to všechno protože,
vlastníme nakrátko
utržené sluchátko.
(Taky jedno zvířátko.)

Přecházíme další most – tentokrát modrý. Je u něj cedule *REKONSTRUKCE MOSTU*.

Vyhledejte část se souvislým textem, který začíná slovem *Předmětem...*

Najděte předposlední řádek tohoto textu.

5. **Opište předposlední slovo z předposledního řádku.**

Za mostem se vypravíme doprava, čeká nás nejhezčí část cesty. Vede totiž přírodou.

Zkuste najít o 200 metrů dále ceduli *MOKŘAD V BORŠOVĚ*. Poznáte zvířátka na obrázku? Která byste si rádi pohladili a která naopak ne? Měli bychom tip! :)

O kus dál na louce v sadu nalevo od vás je pomalovaná maringotka. A také úly. My se ovšem jdeme podívat na tabuli o motýlech. Poznáte nějakého na fotce? Je to hodně těžké.

Najděte motýlka s číslem 15. Je to zelenáček.

6. **Jaké je jeho druhové jméno?**

Značka nás odvede k rozcestníku. Za ním odbočíme doprava a podejdeme železniční most.

Najdete pod ním srdíčko a jelena?

Jsme přesně v půlce cesty! Hurá! Vracíme se v protisměru do Kyjova.

Oblast nalevo od vás se jmenuje Velké Choboty. Srandovní, že?

Jsou to však maximálně choboty mamutů, kteří tady kdysi pobíhali. Slonů určitě ne, ti žijí na úplně jiných kontinentech. Věděli byste na kterých?

Jak se říká dvěma zubům, které trčí slonům z tlamy? Jsou to kly. Po klech se zdejší město určitě nejmenuje. Název osady byl totiž kdysi buď odvozen od osobního jména *Kyj* a znamenal *Kyjův majetek,* nebo šlo o pojmenování lesa, ze kterého si pravděpodobně lidé nosili kyje. A název hvozdu se nejspíš přenesl i na osadu založenou v jeho sousedství. Německá podoba jména zněla nejprve *Geyen*, později *Gaya* a pochází z českých středověkých nářečních tvarů *Kajov* či *Kejov*.

Kyjovsko je rovněž místem s vinařskou tradicí dlouhou přes tisíc let. Vinice možná právě teď i zahlédnete.

Vinná réva se do českých zemí dostala nejspíše zásluhou římských legií v druhém století. Právě římští vojáci údajně v oblasti Pavlovských vrchů založili první vinice. S jistotou to ale tvrdit nelze, jelikož o tom neexistují žádné záznamy. Zřejmě nejstarší vinice v Čechách, kterou podle legendy založila na přelomu devátého a desátého století kněžna Ludmila a pracoval na ní i sám patron české země sv. Václav, se nachází na jižním svahu kopce u obce Dřísy na severovýchod od Prahy.

České víno mělo též štěstí na vladaře, kteří o vinařskou kulturu vzorně pečovali. Císař Karel IV. zakládání vinic přímo nařídil a také je na období 12 let osvobodil od daní. Sám do Čech přivezl burgundskou révu. Císař Rudolf II. dokonce česká vína tak zbožňoval, že omezil dovoz vín ze zahraničí a českým a moravským vínům dával před ostatními přednost.

V Česku je v současnosti zhruba 19 tisíc hektarů vinic, z nichž větší část se nachází na Moravě. Díky tradici a poctivé péči vinařů jsou dnes tuzemská vína (především ta bílá) rovnocennými konkurenty vín z vyhlášených vinařských oblastí ve

Francii, Itálii i Španělsku. Čeští a moravští vinaři pravidelně sklízejí úspěchy na mezinárodních přehlídkách moků z celého kontinentu. :)

Před vámi stojí průmyslový areál společnosti Navos. Dočetli jsme se, že zajišťuje mimo jiné nákup a prodej zemědělských komodit, a to včetně jejich sušení, čištění a skladování. Takže je to takové velké silo.

Vstupujeme do Luční ulice. Jako louky vypadají také zdejší předzahrádky. Jedna kytička vedle druhé…

Zkuste u domečku nalevo najít keramické kočičky.

Vidíte stavení, které je porostlé břečťanem? Pěkně se jim tu plazí…

Nepřipomíná vám jeden z domů jahodovou zmrzlinu? Jakou příchuť této chladivé mňamky máte nejraději? Jaké by byly zmrzliny, kdyby měly barvy domů, kolem kterých procházíte? Vanilková, meruňková…

Naučná stezka nás vrací do města. Napravo před hasičárnou je moc hezké dětské hřiště. Za ním zkusíme najít modrou pumpu. Je na ní nápis. Obsahuje i nějaké písmenko z vašeho jména?

Kdo první uvidí zelený domeček s nápisem *PĚSTITELSKÁ PÁLENICE*? Vidíte kytičku na fasádě? Jakou má barvu? A copak tu asi pálí? (Vysvětlení dětem necháváme na starších a pokročilých. Ale čarodějnice to určitě nebudou.)

Kdo tápe, proč se výrobě velmi koncentrovaného alkoholického nápoje zvaného pálenka *říká* pálení*, když jde o destilaci, toho vyvedeme z nevědomosti. Naši předci poměrně záhy zjistili, že když nechají zkvasit ovoce, má na ně vzniklá tekutina omamné účinky. Pak zkusili pod kvasem zatopit – a účinek byl ještě omamnější. A od pálení paliva pod kotlem s kvasem už byl jen krůček k označení* pálení *a* pálenka*.*

Odbočíme doprava, mineme bikeskatepark a hned to zase stočíme doleva. Stále se držíme značky naučné stezky. Jsme v Mlýnské ulici.

Na jejím konci opět překřížíme žlutou značku a projdeme ulicí Mezivodí až k aquaparku.

Krytá část sportovního areálu, který dostal název *Aqua v parku Kyjov,* nabízí vedle bazénu i tobogán a další vodní prvky. Hlavním lákadlem je saunový svět, který návštěvníky oslní svou vůní. Venkovní část aquaparku nabízí tři bazény. Znavená těla zde rovněž probouzejí k životu perličková lázeň a masážní lehátka se zabudovanými vodními tryskami.

S aquaparkem sousedí krásný **městský park**, největší zelená plocha ve městě. Je tvořen starou a novou částí, které dělí cyklostezka. Starší část vznikla v letech 1872 až 1873, nová po roce 1924.

Držíme se stezky napravo a vyhlížíme veverky. Je jich tady opravdu hodně. A vůbec se nebojí!

Najděte sochu Svatopluka Čecha z roku 1912 od místního kameníka a sochaře Rudolfa Petra. Prohlédněte si ji a najděte nápis na dolním soklu.

VĚNOVALA SVOBODNÁ OBEC…

7. **Doplňte slovo.**

Víte, kdo byl pan Svatopluk? Napoví rodiče? Tento známý, ve své době ctěný a hojně čtený spisovatel žil v 19. století. Budete se o něm učit ve škole. Tam se také dozvíte, že jeho nejpopulárnějšími knihami byly ty, které popisovaly výlety jistého pana Broučka. (Kupodivu nešlo o naše výlety s tajenkou. Kdyby ale tehdy existovaly, chodil by na ně náš hrdina zcela určitě.) Protože však Svatopluk výlety s tajenkou neznal, vydával se jeho měšťan Brouček například do 15. století či na Měsíc. I my o jeho výpravách četli… A rozhodně to byla větší legrace než *Broučci* od Jana Karafiáta, kde se co chvíli jedla zelná polívčička a pak se spalo a spalo a spalo…

Znáte nějaké další knížky, ve kterých je hlavní postavou hmyz? Známá je třeba ta o mravenečkovi nebo pohádky o včelce. Už vám v hlavinkách svítá? :)

Pokud projdete do druhé části parku směrem doleva, dokonce tu narazíte na hmyzí hotel. Je hned u dětského hřiště. A jmenuje se: *HMYZÍ HOTEL U PUČMELOUDA*.

To se nám líbí! Ubytování samozřejmě nedoporučujeme, jedině kdybyste se uměli zmenšit jako Ant man. Že to umíte? Tak

ukažte!

Znáte Pučmelouda? Je z večerníčku o včelích medvídcích.

Tak jsme čapli Pučmelouda,
že se trochu nestydí.
Samý podfuk, samá bouda,
pochytil to od lidí.

Dělá hmyzu ostudu,
zavřeme ho do sudu,
do sudu, do sudu, do sudu, do sudu.
Tam si asi nějaký čas pobudu.

Opouštíme park a jdeme doleva ulicí, která se jmenuje po autorovi, u jehož sochy jsme před chvílí stáli. Jakpak že se to jmenoval? :)

Napravo si všimněte slavné ***vily Rajmunda Neumayera*** *čp. 886. Architekt Bohumil Tureček ji postavil v letech 1931 až 1933 pro advokáta Rajmunda Neumayera, ředitele kyjovské sklárny a člena obecní rady. Před rokem 1989 vila sloužila jako mateřská škola. Po roce 2000 prošla rozsáhlou přestavbou. Čím je tak slavná? V původní podobě patřila k nejvydařenějším stavbám stylu zvaného funkcionalismus.*

Jak se vám líbí?

Hádáme, že se vám možná více líbí okrový domeček naproti s obrázky. Jeho autory je Jano Köhler. Vidíte paní se srpem? Najdete starý letopočet? I ten druhý, který je novější? Přečtěte si ho a pak sečtěte všechny jeho číslovky. Jaký vám vyšel výsledek?

Je tady někdo, komu je přesně tolik let?

8. **Napište výsledek součtu číslic novějšího letopočtu.**

Na křižovatce za letním kinem se vydejte do ulice nalevo od vás. Je téměř rovnoběžná s tou, kterou procházíte, a odvede vás ke kapli.

Neomylně tak míříme za naším předposledním dnešním zastavením – za věžičkou ***kaple sv. Josefa****. Byla vystavěna na místě původního kostela sv. Martina. Kaple měla sloužit jako hřbitovní, ale během první světové války chátrala. Později byl navíc zrušen i okolní hřbitov. V roce 1995 byla kaple renovována, dnes slouží jako zvonice.*

Hned za kaplí z parku vykukuje lípa, která byla vysazena k 100. výročí vzniku republiky. Kdypak to bylo? Doběhněte, zjistěte a zapamatujte si! :)

Od kostela scházíme dolů k našemu poslednímu zastavení. Dětem se bude moc líbit!

Kyjov je totiž známý také díky akci ***Slovácký rok.*** *Jde o největší folklórní slavnost regionu, která se navíc pyšní dlouhou tradicí. Pořádají ji tu už od roku 1921. Od počátku sedmdesátých let sice jen ve čtyřletých intervalech, ale o to větší to bývá sláva. Pokaždé přivádí do srdce Slovácka tisíce příznivců národopisu z celé České republiky i ze zahraničí. Čtyři srpnové dny patří Kyjov lidovým tradicím, zvykům a písním. Akce se účastní desítky souborů a muzik z Kyjova i širokého okolí. Návštěvu vřele doporučujeme!*

A folklór najdete také za okny zámečku, ke kterému jste právě přišli.

Nejstarší dochovaná stavba ve městě byla postavena Janem Kunou z Kunštátu kolem roku 1540. Jako panské sídlo však sloužila jen několik let, potom v budově pravděpodobně byla fara, později kasárna, nemocnice a škola. Bydlel zde i městský hrobník a metaři. V roce 1911 byla stavba rekonstruována a opatřena sgrafity od Jano Köhlera s výjevy z dějin Kyjova. (Ano, nepletete se, jde o stejného autora, který namaloval Pannu Marii na kostele z počátku našeho putování. Moravu zdobil opravdu hojně a pilně, takže se s jeho výtvory setkáte všude možně.) Je zde rovněž umělcova podobizna. Najdete ji?

My však hlavně hledáme portrét muže, pod kterým je letopočet 1548.

Napište jeho křestní jméno.

Teď se podívejte do své doplňovačky. Máte hotovo. Pročpak jsme vybrali do tajenky právě tato dvě slova? Vzpomeňte si na pověst o vzniku jména města… A hned je to jasné! :)

V prostorách zámečku bylo muzeum otevřeno v roce 1928. V tomto roce se do přízemí přestěhovaly muzejní sbírky, od 50. let 20 století získalo muzeum celou budovu. V roce 1953 se městské muzeum stává muzeem okresním. V roce 1964 je pobočkou okresního muzea v Hodoníně. Dnes je Vlastivědné muzeum v Kyjově pobočkou Masarykovo muzea v Hodoníně.

Stálé archeologické, historické, etnografické a přírodovědné expozice korunuje velkoplošné dioráma *Příroda Kyjovska.* Že nevíte, co dioráma je? Jak ho uvidíte, pochopíte. Během roku se v nové budově muzea pořádají výstavy, takže mají i místní vždycky důvod zaskočit a pokochat se.

Muzeum je vážně krásné a jeho návštěvu doporučujeme. Až si vše prohlédnete, vydejte se Palackého třídou doprava. Za chviličku se dostanete do cíle výletu.

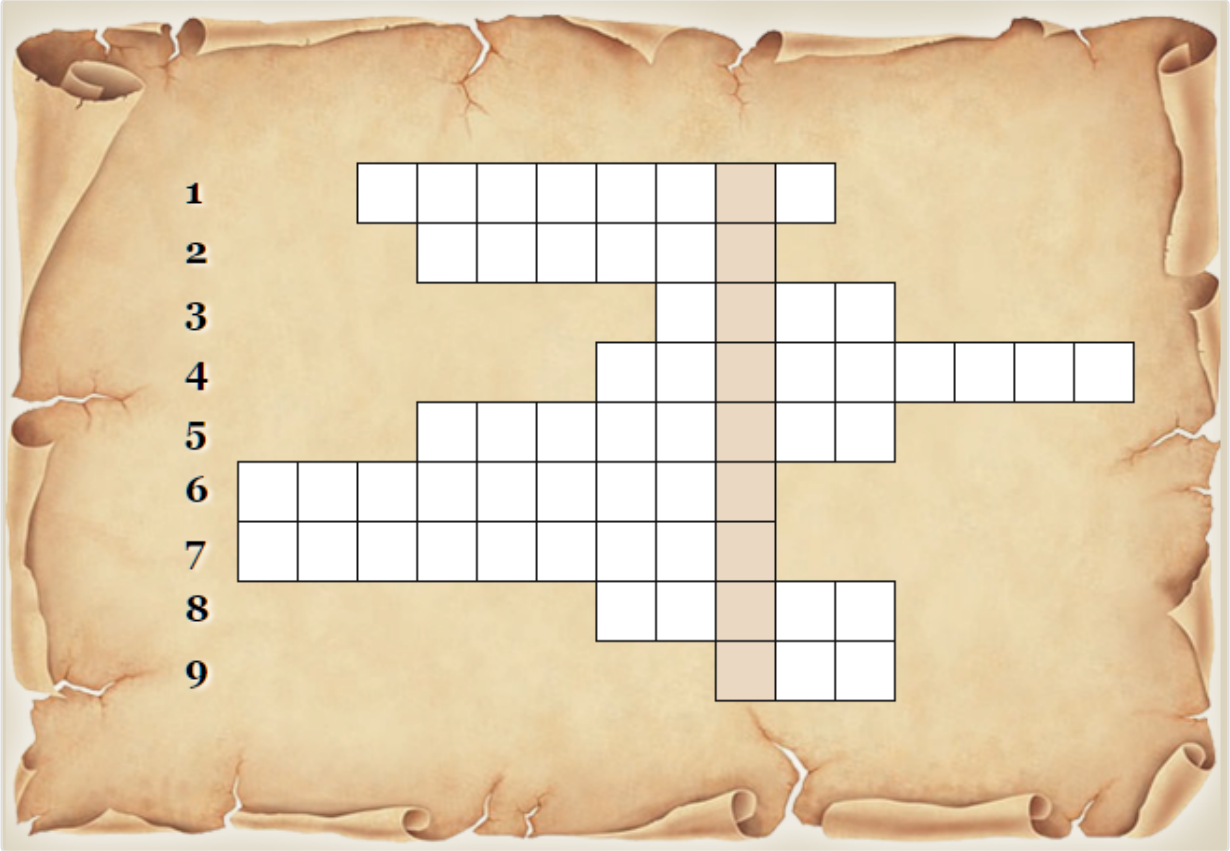
Máme hotovo. Procházka i osvěta jsou u konce. Teď už jen stačí zajít s vyluštěnou tajenkou do Informačního centra města Kyjova a vyzvednout si dáreček. Hezky za něj poděkujte, my děkujeme také. Samozřejmě ne za dáreček, ale za pomoc s výletem a jeho poskytnutí všem výletníkům ZDARMA.

Doufáme, že se vám dnešní výlet s tajenkou líbil, přejeme šťastnou cestu domů a těšíme se zase někdy na našich tajenkových trasách na viděnou! :)

V textu byly použity mj. texty z webů www.kudyznudy.cz, www.mestokyjov.cz, www.dum-kultury-kyjov.cz, www.masaryk.info, www.kyjov.cz

Otázky k tajence

1. **Jak se jmenují egyptské stavby?**
2. **Doplňte druhé slovo.**
3. **Opište čtvrté slovo z památníku.**
4. **Jak se jmenuje šmoulí holčička?**
5. **Opište předposlední slovo z předposledního řádku.**
6. **Jaké je jeho druhové jméno?**
7. **Doplňte slovo.**
8. **Napište výsledek součtu číslic novějšího letopočtu.**
9. **Napište jeho křestní jméno.**

A co můžete vyhrát?

Tajenku posílejte na e-mail **veldo@veldo.cz**. Můžete ji také poslat ve zprávě na náš Facebook "Velká dobrodružství". Každý měsíc vylosujeme jednoho z výletníků, kterému pošleme našeho **Lumpardíka z podhradí**. Vždy připojte celé jméno, adresu a také kód výletu.

Výlet stažen z www.veldo.cz | © Velká dobrodružství

Vytvořeno: 09.11.2026 15:06